REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURĬ de ANUNȚURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Dumunecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare. Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 151. Brașov, Joi 11 (24) Iulie. 1902.

Declinul și desastrul.

Ultimul period al campaniei memorandiste.

XIV.

Cum au făcut cu memorandul, așa au lucrat ómenii grupului „tribunist“ cu agenții lor de tótă categoria și pentru marea ideă a cooperării naționalităților conlocuitóre in apĕrarea intereselor lor de esistență națională, séu, cum ḑiceam noi, pentru idea solidarității celor asuprițĭ. Aceeașĭ pregătire superficială, aceeașĭ grabă ușuratică și aceeașĭ lipsă a consciinței de rĕspundere față cu națiunea română, a caracterisat și procederea lor cu ocasiunea congresului naționalităților.

Dispozițiunea în sînul Slovacilor și a Sêrbilor era, cum scim, cât se póte de favorabilă unei acțiunĭ comune cu partidul român. Atêrna dér mult dela atitudinea conducerei acestui din urmă partid, ca sĕ se pună o basă solidă, pe care sĕ se pótă realisa cu timpul ideia coalițiunii naționalităților nemaghiare față cu regimul asupritor.

Ce s'a făcut însĕ din partea acelora, carĭ se credeau chiemațĭ a duce mai departe lucrarea comitetului întemnițat? Și care sunt resultatele practice dobêndite?

Nu voim sĕ întrăm aicĭ în aprețierea acestor întrebărĭ, ci accentuăm numai, că filiala dela noi a firmei Slavicĭ-Brote, filială dirigeată de Vasilie Mangra, a uitat așa de curênd de cele ce — grație stăruinței și pregătirei mai bune a delegaților slovacĭ și sêrbĭ — au fost stabilite la congresul naționalităților din Budapesta, încât deja câte-va lunĭ după aceea organul „autorisat“ din Sibiiu, dela care se inspirau „moștenitorii“, începuse sĕ bată érășĭ câmpii într'o direcțiune cu totul opusă principiului solidarității, dela care atêrna orĭ-ce succes al amintitei acțiunĭ.

Cum s'ar fi și putut cugeta serios și numai la posibilitatea inaugurării unei acțiunĭ solidare a naționalităților, când cei-ce luaseră inițiativa și aveau rolul principal, se aflau, în ce privea conducerea de partid, în cea mai tristă stare de neînțelegere interióră?

Pe câtă vreme erau tarĭ și marĭ „moștenitorii“ comitetului intemnițat și lucrau fără de nicĭ un control din partea partidului, legat de mânĭ și de picióre prin mĕsurile volnice ministeriale. lucrurile mergeau încă, cu voia tovărășiei tribuniste, fórte neted. Cincĭ sĕptĕmânĭ după congresul naționalităților a urmat însĕ grațiarea condamnaților politicĭ în procesul memorandului. Din momentul acesta trebuia sĕ înceteze „moștenirea provisorică a comitetului întemnițat“ și acest moment fù cel mai fatal pentru comitet, căcĭ el indică începutul certelor intestine violente dintre „fruntașii autorisațĭ“, carĭ certe au provocat în cele din urmă ruptura și desbinarea cea mare în comitet, ce a rĕmas până în ḑiua de adĭ ireparabilă.

Organul nostru încheia în ḑiua când a primit dela Seghedin însciințarea despre grațiarea membrilor condamnațĭ ai comitetului, articolul sĕu cu următórele cuvinte:

...„Condamnații noștri, victimele nemilósei sentințe dela Clușiŭ, sĕ nu uite, că, décă a fost de lipsă sĕ aibă tărie de suflet între zidurile temnițelor de Seghedin și Vaț, acuma că sunt liberĭ și mântuițĭ de închisóre, se cere dela ei îndoită tărie, ca sĕ resiste tuturor ispitelor și sĕ rĕmână credincioșĭ marei îndatorirĭ morale, ce au luat'o asupră-le înaintea națiunii.“

Ne-am adus aminte de aceste cuvinte, în carĭ se oglindéză marea emoțiune, de care eram cuprinșĭ pe atuncĭ sciind, cum, pe când se aflau încă închișĭ, influințe ascunse reuvoitóre se apropiară de unii dintrînșii.

Reaua ursită a partidului nostru a voit ca temerile organului nostru sĕ nu fie combătute de faptele, ce au urmat, și ca ast-fel sĕ ni-se pregătéscă înăuntrul cetății și din chiar rêndurile nóstre o catastrofă, pe care urgia dușmanilor nu ne-ar fi putut'o causa nicĭ-odată.

Regele Carol la Ischl. Agenția Română transmite următórea telegramă din Viena: După o scire din sursă oficiósă, Regele României va sosi în ḑiua de 3 August la Ischl, unde va fi primit la gară de împĕratul Francisc Iosif. Colonelul principe de Dietrichstein de Nicolsburg, adjutant al împĕratului, va fi atașat pe lângă Regele Carol, pe tot timpul petrecerei sale la Ischl.

Ințelegerea ceho-germană. Din *Viena* se anunță, că la înțelegerea cehogermană guvernul va pune spre desbatere mai întâiŭ întroducerea limbei oficiale interne cehice și curiile cehice în dieta din Praga.

Procese de pressă contra Germanilor. Cu mare satisfacție aduc foile unguresci scirea, că înaintea curții cu jurați din Seghedin se vor judeca *două procese de pressă* intentate contra lui Edmund *Steinacker* și Aloisiu *Krisch* pentru articole publicate în ḑiarul „Gross'Kikindaer Zeitung“, în carĭ procuratura a găsit „agitație“ contra naționalității.

„Infamie națională“. Sub titlul acesta a publicat o fóie din Arad un articol din incidentul sfințirii stégului regimentului Nr. 51 din Clușiŭ. Fițuica clușiană „Kolozsvári Friss Uijság“ reproduce acest articol în care, — după-ce se citéză cuvintele rostite de colonelul regimentului către feciorĭ, îndemnându-i și conjurându-i ca în vreme de primejdie sĕ apere stégul până la ultima suflare — se ḑice:

„Dér întrebăm, că ce? (sĕ apere) Stégul? Dér *acela este numai o bucată de sdrênță*, décă nu representă *ideia*. Și ce fel de ideiă simboliséză stégul? Ideia patriotismului? Nu, căcĭ *prin emblema lui, stégul infaméză patriotismul.* Séu dóră simbolizéză fidelitatea către rege? Nu, căcĭ el *infaméză pe regele maghiar*, a cărui corónă o degradéză în rêndul provinciilor. Séu dóră acéstă *bucată de mătasă* simboliséză ideia umanității, a libertății, frățietății, ideia credinței și a iubirei? Nicĭ una. El simboliséză tirănia, soldatesca nenațională, cesarismul austriac, care infaméză pe regele, simboliséză asuprirea, *furcile, eșafodul, tradarea de patrie*“...

După tóte acestea întrebăm: unde-i prim procurorul Gyarfas?

Un episcop catolic agent de maghiarisare. Episcopul catolic Carol *Csaky* din Vaț, a dat o circulară către preoții din diecesa sa în care ordonă, ca în școlele cu limbă streină, limba maghiară sĕ se învețe mai cu efect. Spre scopul acesta episcopul șovinist ordonă, ca în clasa întâiŭ primară elevii sĕ fie instruațĭ în limba maghiară în mĕsura, încât sĕ o înțelégă perfect, pentru ca apoi în clasele cele-lalte instrucția sĕ se facă esclusiv în limba maghiară.

De sigur, că Wlassics va esopera episcopului maghiarisător o decorație pentru — „merite“.

Italia și tripla alianță. *„Post“* din Berlin publică declarația unui diplomat italian din anturagiul regelui Victor Emanuel. Declarația spune, că înainte de reînoirea triplei alianțe, între guvernele Italiei și Franciei s'a urmat un schimb de vederĭ fórte serios, care a avut de urmare garanții precise. In Italia, ḑice, e fórte considerabil numĕrul acelora, carĭ afirmă, că cea mai ideală stare politică ar fi, décă față cu alianța dublă franceso-ruséscă ar sta o alianță germano-austriacă, ér Italiei i-ar reveni misiunea de a-se constitui mijlocitóre în casurile de controverse între cele două grupărĭ de alianță. Ast-fel de vocĭ se aud și în sînul actua-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

O partidă de biliard.

De **Alphonse Daudet.**

De două ḑile erau soldații în lupta cea mai înverșunată și afară de acésta, acum mai trebuiau sĕ stea și nóptea, în vreme rea și în plóia cea mai mare, sub nicĭ un acoperiș, căcĭ se pregătea un atac nocturn și ei trebuiau sĕ fie tot-déuna gata.

Erau afar' din cale de obosițĭ, erau ca morțĭ aprópe, și totu-șĭ steteau cel puțin de trei césurĭ deștepțĭ, cu arma la umĕr, pe drumul de țéră noroios séu pe pogóne, în care se cufundau până la glesne.

Și cum erau așa de obosițĭ de lupte și de nopțĭ nedormite, cum era așa vreme rea, ploiósă și rece, ei se strîngeau unii într'alții, ca sĕ se încăldéscă. Câte unii din șirul al doilea își rĕzimau capul de ranițele celor din șirul întâiŭ și dormeau, dormeau în picióre cu arma la umĕr.

Pe tóte fețele se vedea întristare. Plóie, murdărie, noroiŭ, nicĭ foc, nicĭ mâncare, pe un ceriu tot-déuna înegrit de norĭ și încunjurațĭ de tóte părțile de inimici — teribil!

Dér, de ce așteptau de-atâta vreme? Ce se întêmplase?

Se audiau mereu tunurile și mitrailleuse-le*) manevrând pe înălțimĭ. Totul era pregătit pentru atac, dér de ce nu mai începeau? Pentru-ce se aștepta așa de mult?

Se aștepta ordinul, dér cartierul statului-major nu da nicĭ un semn de viéță. Și nu era departe statul-major. Era acolo, în castelul puternic și vechiu din vremea lui Ludovic XIII, cu coperișul roșu și înalt. Era un castel princiar, demn sĕ fie reședința în vreme de rĕsboiŭ a unui mareșal al Franciei. Era încunjurat de șanțurĭ, de gropĭ, pline cu apă, de lacurĭ, în care înotau mai multe lebede. Dér în castel se părea, că nimenĭ nu gândesce la rĕsboiŭ, la atacul nocturn. Imprejurimea castelului era în liniște, în liniște adêncă. In curte însĕ, ordonanțele ofițerilor umblau grăbite în tóte părțile, caii nechezau și așteptau par'că și ei atacul, bătênd cu nerăbdare cu copitele pe scândurile de brad din grajdurĭ. Pe coperișul castelului fâlfâia stégul, tricolorul frances.

In sala de mâncare a castelului erau adunațĭ mulțime de ofițerĭ superiorĭ. Se audiau ciocnirĭ de pahare, se auḑiau discursurĭ și cu deosebire rostogolirea bilelor de biliard. Mareșalul juca tocmai o partidă grea și tótă armata, toțĭ ofițerii trebuiau sĕ aștepte, până când își va isprăvi jocul. Putea sĕ cadă și cerul — décă mareșalul a început odată jocul, trebue sĕ-l și sfîrșéscă.

Da, biliardul!

Biliardul era partea cea mai slabă a marelui om de rĕsboiŭ. Serios, ca într'o luptă, cu pieptul strălucitor de decorații de aur cu diamante, cu fața roșie, cu ochii strălucitorĭ, încăldit de joc și de vin, el continua partida și nicĭ nu gândea la ceea-ce se petrecea afară. Adjutanții și cei-lalțĭ ofițerĭ steteau respectuoșĭ la distanță. Trebuiau sĕ însemneze tot-déuna, când mareșalul câștiga séu perdea. Și când cerea, toțĭ din tóte părțile îi întindeau paharul.

Odăile de lângă sala cea mare erau pline de ofițerĭ în haine strălucitóre. Uniforme cusute cu fir, epolete de aur, cisme de lac, decorații cu briliantурĭ... îțĭ luau ochii... Și ce deosebire între acești ofițerĭ, carĭ stau în salóne calde și elegante, carĭ beau și mănâncă ce voesc, îmbrăcațĭ în uniformele lor strălucite, și între bieții soldațĭ, carĭ sunt acolo, pe câmp și pe sub délurĭ, carĭ așteptă în plóie, în frig, nemâncațĭ, cu hainele rupte și ude, sĕ-șĭ isprăvéscă partidele de biliard!...

Mareșalul juca cu un căpitan din statul-major, mic, frisat, cu tunica acoperită de galóne și cu decorații, care era un jucător perfect și care ar fi putut bate la jocul acesta pe toțĭ mareșalii Franței; dér din respect, el nu voia nicĭ-odată sĕ câștige, lăsa tot-déuna pe mareșal, pe care l'ar fi putut bate de sute de orĭ. Scia el ce face.

Mareșalul avea cincĭ-spre-ḑece, căpitanul ḑece. Décă partida va merge așa până la sfîrșit, décă mareșalul va câștiga

*) Mașinĭ marĭ de rĕsboiŭ, tunurĭ marĭ, carĭ la o descărcătură aruncă mulțime de glonțe.

lului guvern italian. De altă parte însĕ atât regele Victor Emanuel, cât şi ministrul de esterne Prinetti cred, că acest rol important póte sĕ-l aibă Italia şi décă ea rĕmâne în tripla alianţă. In viitor Italia îşi va vedé misiunea ei politică mai însemnată în aceea, décă va figura ca legătură între dubla şi tripla alianţă.

Isprăvile lui Combes în Francia. După ministeriul Waldeck-Rousseau, cunoscut sub numele de ministeriul-Dreyfus, a urmat de curênd la putere ministeriul Combes, care nu este decât o continuare a ministeriului anterior în cea ce privesce ostilitatea faţă cu şcólele congreganiste. Legea anticongreganistă a ajuns sĕ fie esecutată de un ex-abbé, d-l Combes francmasonul, care în tinereţele sale a purtat reverenda şi a scris o teză de doctorat asupra filosofiei lui Toma de Aquin.

In Paris guvernul Combes a închis 76 de şcolĭ, în Arassa 30, în Niort 20. Cele mai multe şcolĭ s'au închis în Bretagne, unde „surorile albe" aveau 400 de şcolĭ cu 60,000 de elevĭ. Surorile „învĕţăturei creştine" au fost de asemenea lovite de d-l Combes. Tóte şcólele lor au fost închise şi 40.000 elevĭ au rĕmas fără învĕţătură creştinéscă, ér 20 de spitalurĭ şi 30 de alte institute filantropice au fost închise.

In Francia s'a deschis, pre cum se vede, un „Kulturkamf" mai straşnic, decât cel din Germania pe timpul cancelarului de fer.

Lumea e curiósă a vedé, cum se vor desvolta lucrurile.

Reforme în Macedonia. O telegramă din Constantinopole anunţă, că în urma stăruinţelor Austro-Ungariei şi Rusiei, Pórta s'a decis sĕ întroducă reforme administrative şi judiciare în vilaetele Kossowo, Monastir, Ianina şi Salonic. In aceste patru vilaete, elementul român este în mare numĕr.

O scrisóre deschisă.

Primim dela unul dintre tinerii studenţĭ, carĭ au luat parte la escursiunea archeologică în ţéra Haţegului, următórea scrisóre deschisă:

Domnului Redactor
al diarului „*Hunyadvármegye*".

Gazetele române din Transilvania ne fac cunoscute aprecierile fóiei d-vóstrĕ cu privire la visita făcută de escursioniştii români la Sarmiseghetusa. Aceste aprecierĭ au împrăştiat suvenirile mai mult séu mai puţin plăcute, ce le aduseserăm cu noi, şi în ce privesce pe subsemnatul, mĕ vĕd forţat sĕ vĕ esprim profunda mea indignare, că li-s'a dat loc în fóia Dv.

Trebue sĕ Vĕ reamintim, că escursiunea nóstră a avut un scop absolut scientific; am păstrat cele mai marĭ reserve şi am suprimat în colţurile ascunse ale inimilor nóstre şi sentimentele de firéscă simpatie pentru fraţii noştri şi cele de firéscă antipatie pentru Maghiarĭ. Şi am trebuit s'o facem asta, căcĭ nu sciu décă altfel ne-ar fi fost posibil sĕ ne ajungem scopul, dér am făcut'o mai ales de politeţă. Sciam că suntem învitaţĭ în un stat strĕin şi o elementară regulă de bună cuviinţă ne interdicea orĭ ce abatere dela scopul nostru.

Am mers cu reserva până acolo, încât am purtat pe pieptul nostru cocarde albe, simbolul păcii, când sciut este, că la asemenea ocasiunĭ se órtă colorile naţionale, dovadă studenţii ungurĭ în visita făcută în ţéra nóstră şi când fraţii noştri din regatul Ungariei înfruntă temniţele pentru a le pune pe pieptul lor.

Era de dorit, ca aceeaşĭ reservă faţă cu cestiunile strĕine de scopul nostru sĕ fie păstrată şi de diarele maghiare. Era mai ales de aşteptat ca faţă cu chipul nostru de purtare aşa de reservată, încât a părut fraţilor noştri ca o neglijare şi lipsă de atenţie faţă de ei, era dic de aşteptat, ca Dv. sĕ nu esploataţĭ visita nóstră în interesul strîmt al maghiarismului, sĕ nu faceţĭ din ea o armă mai mult contra Românilor.

De alfel noi cunosceam aceste apucăturĭ neplăcute ale diarelor maghiare; sciam consecinţele visitei dela T.-Severin. Cu ocasiunea aceea nu s'a găsit o fóie românéscă, care sĕ interpreteze visita în sensul, că Maghiarii ar fi începênd a se convinge de deşărtăciunea planurilor lor utopice şi că pentru asta ar fi venind sĕ dea visita în România. S'au găsit însĕ foi maghiare, carĭ au făcut până şi din acea primire cordială o armă împotriva fraţilor noştri şi decĭ a nóstră înşine.

Nimenĭ n'a rĕspuns foilor maghiare, după cât scim, ci s'au făcut observaţii profesorilor dela Severin; de Maghiarĭ nu s'a atins nimenĭ, căcĭ la noi e obiceiul, ca gazda sĕ fie politicósă cu óspeţii chiar când ei nu-s tocmai politicoşĭ.

Dorinţa de a vedé monumentele romane şi locurile unde s'au plămădit începuturile neamului nostru, şi mai ales faptul, că Dv. ne învitaserăţĭ, ne-a făcut pentr'un moment sĕ uităm incidentul acesta penibil şi sĕ credem, că cel puţin de data acésta, când noi aveam sĕ fim óspeţĭ, foile maghiare vor lăsa vechiul lor obiceiŭ.

Amară însĕ ne-a fost desilusia; acum vedem, că Dv. căutaţĭ sĕ esploataţĭ până şi discursurile profesorului nostru, le ciuntiţĭ, omiteţĭ părţile, ce nu vĕ convin, şi-l faceţĭ nicĭ mai mult nicĭ mai puţin, decât un consfinţitor al ideii de stat maghiar. Alăturĭ de complimentele *de politeţă* ce vi-se aduceau, au fost în acele discursurĭ multe alusii fine şi muşcătóre la adresa politicei maghiare faţă de naţionalităţĭ şi mai ales faţă de Românĭ, dér Dv. în vecînica preocupare de a căuta arme, nu le-aţĭ băgat în séma. — Cu atât mai rĕu pentru d v.

Puneţĭ apoi pe séma nóstră observaţii, pe carĭ noi nu le-am făcut şi n'am avut intenţia sĕ le facem. Spuneţĭ între altele, că noi am vĕdut cum libertatea domnesce în Ungaria şi cum sunt de bine trataţĭ fraţii noştri.

Ei bine. In faţa acestor declaraţiunĭ, ce Dv. le puneţĭ pe séma nóstră fără sĕ ne fi întrebat, Vĕ mărturisesc, că ne cuprinde o adêncă mâhnire, că am participat la acéstă escursie, care prin şovinismul Dv. a devenit o nouă armă în potriva fraţilor noştri şi o ofensă adusă demnităţii nóstre.

Étă de ce subsemnatul se vede forţat a vĕ comunica observaţiile sale cu privire la mult cântata de Dv. libertate maghiară. Am avut ocasia sĕ vedem, cât e de mare, căcĭ chiar a 2-a di după sosirea nóstră în Deva, un tînĕr român pleca pentru douĕ lunĭ la Seghedin, pentru-că depusese o corónă pe mormêntul celui mai venerat erou naţional. Primiţĭ, domnul meu, încă odată espresia adêncei mele părerĭ de rĕu pentru acéstă atitudine a fóiei Dv., şi vĕ rog sĕ credeţĭ, că nu am cuvinte sĕ o calific.

Bêrlad, 1902, Iulie.

Gh. Alesandrescu,
student al facult de litere şi filosofie.

Misterele recensĕmêntului ungar.

Sub titlul acesta, fóia evreéscă din Viena „*Jüdisches Volksblatt*" în ultimul sĕu numĕr scrie lucrurĭ interesante, carĭ merită cu atât mai vêrtos sĕ fie relevate, cu cât ele purced din isvor jidovesc. Étă ce scrie fóia evreéscă:

„Statistica este o sciinţă fórte seriósă; cifrele ei însemnéză viaţă. Ea este pulsometrul vieţii poporale. Din aceste fascicule, sĕmănate des cu cifre şi rubricĭ, câte un popor ajuns pe panta decadenţei capĕtă curagiu pentru o nouă luptă şi pentru o nouă muncă.

„Nu e de mirat aşa-dér, că în Ungaria, unde luptele naţionale în tot-déuna au ţinut în emoţie cercurile conducĕtóre, orĭ ce broşură statistică este cetită cu încordare şi cine póte sĕ reproşeze şovinismului înfierbântat maghiar, décă lasă sĕ fâlfâie în aer „resultatele ultimului recensĕmênt", ca un fel de drapel câştigat într'o luptă victoriósă, şi décă Maghiarii fată cu multele obiecţiunĭ politice şi de sfera drepturilor omului, ce li-se fac hegemoniei lor în Ungaria, arată triumfătorĭ „resultatele", carĭ dovedesc negru pe alb, că Ungurii au dobêndit şi numericesce preponderanţa? „Maghiarismul se întinde, ca un torent, din ce în ce mai mult, înghiţênd insulele mai marĭ şi mai micĭ naţionale," Aşa buciumă diarul maghiar şovinist „Budapesti Hirlap" ultimele triumfurĭ.

„Sĕ vedem aceste resultate ale maghiarismului mai de aprópe. Recensĕmêntul a dat următórele resultate:

	La 1880	La 1890	La 1900
Maghiarĭ	6.404.070	7.357.936	8.588.834
Nemaghiarĭ	7.345.533	7 805.052	8.132.740
	13.749.603	15.162,988	16,721.574

cu alte cuvinte: Maghiarii au ajuns în Ungaria (fără provinciile corónei) o majoritate absolută de 450,000 suflete.

„Cine cunósce modul, cum s'au zămislit aceste date statistice, în special în Ungaria, acela va atribui acestor „resultate" tocmai atâta valóre, câtă se póte atribui „alegerilor curate" ale d-lui Szell. Inchipuiţi-vĕ întréga procedură: Cóla cu întrebările, ce servesce spre scopurĭ statistice, după-ce i-s'au umplut rubricile, este controlată fórte riguros de autorităţĭ. Décă vr'o persónă aparţinătóre unei naţionalităţĭ se scrie ca nemaghiar şi este în vr'o funcţie dependentă, este pus la index, prigonit, sdrobit. Se înţelege acésta nu se face oficial, ci se face dela sine. Omul este pus sub supraveghiare politică-poliţienéscă, vr'un patriot maghiar de mărime locală profită de ocasie, spre a-şi face carieră. Se întêmplă, sĕ se critice modul fals al cântării imnului maghiar, foile şoviniste se năpustesc asupra „afacerii" şi décă bietul om mai are pe de-asupra nenorocirea de a avé un nume, ce se termină în -icĭ, escu etc. s'a isprăvit cu el. Cine are între asemenea împrejurărĭ curagiul a nu se mărturisi la recensămênt ca maghiar?

Şi décă un asemenea om mai e şi tată de familie, care are mai mulţi copii, dintre carĭ póte vr'unul are sĕ fie campion în lupta pentru drepturile naţiunei, căreia aparţine: tatăl trebue sĕ-i înscrie pe toţĭ ca maghiarĭ. Acesta este numai un cas dintr'o sută. Şi aşa multe sute de mii şĭ-au adus convingerea drept jertfă, ér alte sute de mii, carĭ nicĭ n'au fost întrebaţĭ şi peste tot nicĭ n'au dreptul liberei disposiţii, au fost trecuţĭ ca maghiarĭ, fără sĕ fie maghiarĭ".

Diarul evreesc trateză apoi cestiunea întru cât au contribuit Evreii la sporirea numĕrului Maghiarilor, o cestiune destul de interesantă, care însĕ la noi este destul de cunoscută.

Am reprodus numai pasagele de mai sus, pentru-că le-am găsit semnificative, deóre-ce până acuma în tótă pressa jidovéscă politica de maghiarisare era viu aplaudată.

Ce o fi însemnând părăsirea corabiei maghiarisării din partea şórecilor circumcişĭ? Se apropie vr'o catastrofă?...

SCIRILE DILEI.

10 (23) Iulie.

Ofiţerĭ austro-ungarĭ la Sinaia. După cum am anunţat, regele Carol a primit erĭ la castelul Peleş din Sinaia, pe d-l general *Probst*, comandantul corpului 12 din armata austro-ungară, cu reşedinţa în Sibiiu. In suita d-lui general Probst erau următorii ofiţerĭ: general Iosif *Tapainer*, comandantul brigădei 31 de infanterie; general Ottokar *Haar*, comandantul brigadei 32 de infanterie; colonel *Lothaire* de Hartstein, şeful statului-major al corpului 12 de armată; colonel baron *Henry de Lilius*, comandantul regimentului 2 de husarĭ „Prinţul Frideric Leopold"; locotenent *Saster* adjutant general al generalului Probst şi locotenent August *Stock* adjutantul comandantului garnisónei din Sibiiu. D-l major *Boureanu*, comandantul batalionului 8 de vênătorĭ, cu garnisóna în Sinaia, a fost la gară spre a-i primi în numele Regelui şi a-le ura bună venire. De aci au fost conduşĭ la palat, unde au fost primiţĭ de Regele şi reţinuţĭ la dejun.

Congresul internaţional al pressei a fost deschis alaltăerĭ în Berna (Elveţia)

---

avansarea căpitanului era sigură. Era deştept căpitanul; scia el ce sĕ facă.

De altfel, era fórte interesantă partida acésta. Bilele lunecau pe masa de biliard, se ocoleau, se loveau unele de altele, ér afară, afară pe câmp, începeau tunurile sĕ se descarce, totul era pregătit, gata pentru atac. Numai mareşalul nu voia nicĭ sĕ vadă, nicĭ sĕ scie de nimic; aplecat pe masa de joc, se silea din tóte puterile sĕ câştige.

Din nou se audiră descărcăturĭ de tunurĭ. Ofiţerii merseră la ferestri.

— Óre au început şi Prusienii focul?

— Atâta rĕu! Pot ei sĕ tot încépă, dise mareşalul şi-şĭ frecă cu cretă tacul. Inainte numai! Acum D-ta eştĭ la rênd, căpitane!

Ofiţerii, de mirare, de respect, de frică, nu puteau rĕspunde nimic.

Afară sgomotele deveneau din ce în ce mai marĭ, se audeau clar descărcăturile de tunurĭ şi de mitrailleuse, chiar şi descărcăturile puscilor. Fasanii din curte strigau speriaţĭ, veneau mereu curierĭ cu depeşe şi întrebau de mareşal.

Mareşalul nu primea pe nimenĭ. La partida ce juca, nu putea nimenĭ sĕ-l conturbe.

— Eştĭ la rênd, căpitane!

Căpitanul era roşu, enervat. Tocmai înainte de aceea ar fi putut sĕ câştige; dér nu, nu, atât ar mai trebui. Cum era mareşalul năcăjit, sĕ mai şi pérdă? Ar fi prea mult!

In momentul acela se audi un călăreţ intrând repede în curtea castelului. Era un adjutant. Inghetat de frig, ploat, plin cu noroiŭ din cap până 'n picióre, urcă repede scările.

— Mareşale, mareşale!

Mareşalul cu tacul în mână, merse la feréstră.

— Ce-i asta? Nu-i nicĭ un gardian aicĭ? Cine cuteză sĕ vie la mine, neanunţat?

— Dér, mareşale... pentru Dumnedeu, afară e grozav...

— Da... da... îndată... sĕ-mĭ isprăvesc partida. Şi la urma urmei, trebue sĕ aşteptaţĭ ordinul meu, ce dracu!!...

Şi supărat, închise ferêstra.

Sĕ mai aştepte încă? Dér bieţii soldaţĭ de-afară cum sĕ mai aştepte? Sĕ aştepte ordinul? Şi Prusieni isĕ-i împusce, ca pe nisce cânĭ? Ca sĕ morĭ, nu mai e nevoie de ordin!

Şi cădeau morţĭ soldaţii, cădeau prin şanţurĭ, prin gropĭ; sute de cadavre se vedeau în apropierea castelului.

In sala castelului, mareşalul era iritat, nervos. Câştiga căpitanul.

— Şépte-spre-dece, opt-spre-dece, nouĕ-spre-dece!...

Mergea repede de tot şi ofiţerii d'abia puteau sĕ însemneze. Mareşalul mai avea numai o lovitură încă.

Afară împuşcăturile se audeau aprópe de tot. Şuerau pe la ferestrele castelului. Nisce lebede din curte se tăvăleau pe la marginea lacului, cu penele înroşite, murdare. Erau atinse de glonţele prusienilor.

Dér în castel se făcu de-odată tăcere.

Şi peste câte-va minute, pe o plóie mare de tot, regimente întregĭ fugeau la atac, pe câmp, ca o cirédă obosită şi flămândă.

Mareşul terminase jocul, câştigase şi plecase vesel la luptă.

Braşov. Trad. de Stelian Rusu.

prin vice-presidentul consiliului federal elveţian Dr. *Deucher*. El a salutat, în numele consiliului federal şi al poporului elveţian, pe muncitorii pressei.

Alegerea în cercul Cristianului. Din Sibiiu i-se anunţă biroului telegrafic ungar că alegerea în cercul Cristianului (comit. Sibiiu) se va face la 4 August. Românii păstrând pasivitatea, e fórte probabilă alegerea candidatului partidului poporal săsesc, advocatul Wilhelm Gresskovits.

„Revolta" din Pancu. Din Deva se scrie, că Duminecă au fost escortaţi la închisórea tribunalului de acolo 25 de persóne, bărbaţi şi femei, bănuiţi de instigarea populaţiei din Pancu contra autorităţilor. Bărbaţii arestaţi purtau pe spate pusci, ér femeile steguleţe roşii (?) Linişte în comuna Pancu s'a restabilit şi judecătorul de instrucţie a încheiat învestigaţia la faţa locului. Numĕrul răniţilor nu s'a putut stabili încă (!).

Pentru masa studenţilor din Brad. La fondul *„Masa studenţilor"* dela gimnasiul român gr. or. din Brad au incurs în Iunie a. c. următórele contribuirĭ: 1) Dela inteligenţa română din Oradea-Mare în loc de cunună pe cosciugul fer. episcop Michail Pavel 161 cor., 2) De la preotul Nicolau Mateiu din Uibăresci 10 cor., 3) Dela înv. A. Pop din Ighiu jumĕtate din venitul curat al petrecerei aranjate la 29 Iunie n. 1902 10 cor., 4) De la I. Anghel, înv. pens. în Brad 1 cor., 5) Dela Elena Florea din Brad 1 cor. Marinimoşii binefăcĕtorĭ priméscă espresiunea profundei mulţumirĭ. *Brad*, 29 Iunie 1902. *Comisiunea administrativă.*

Alergări de cai. Duminecă, în 27 l. c., regimentul Nr. 2 de husarĭ va ţine alergare de cai pe terenul de eserciţii de lângă Rĕşnov. In numita di va circula un tren separat dela Braoşv, care se va opri la locul destinat pentru alergărĭ. Inceputul la órele 2 p. m.

Dela Bucurescĭ — la Metz călare. Am scris deja despre îndrăsnéţa întreprindere a căpitanului Miron *Costin* din cavaleria română, de a merge dela Bucurescĭ la Metz călare şi a întórce astfel visita, pe care tómna trecută o făcuse un locotenent german din Metz, tot călare la Bucurescĭ. D-l căpitan este originar dintr'o nobilă familie din Bucovina şi este cel mai bun călăreţ al armatei române.

Deces. In cartierul „Fabrik" din Timişóra a repausat dilele acestea vĕduva Gisela Ana *Constantinescu* n. Roy, în etate de 44 anĭ. Repausata era domiciliată în Craiova (România) şi era véduva repausatului profesor de liceu, I. Constantinescu. Decedata venise la Timişóra să-şi visiteze o soră.

O ligă de sinucigaşĭ. Din Sepsi-St.-Georg vine scirea despre o asociaţie pe cât de ciudată, pe atât de tragică. Elevii rĕmaşĭ repetenţĭ dela gimnasiul de acolo, au făcut o tovărăşie cu scopul de a se sinucide. Primul, pe care a cădut sorţul, fù elevul Teodor Szabó, al cărui cadavru trecut în putrefacţie a fost găsit dilele acestea într'o pădure. La sinuciderea lui Szabó erau de faţă şi ceilalţi tovarăşĭ, carĭ însĕ au jurat sĕ nu tradeze nimica. S'a pornit cercetare contra membrilor curiósei asociaţii.

Dela Viena la Pojun de-a înotul. Studenţii în medicină Frideric *Groak* şi Robert *Piovaly* au întreprins o călĕtorie pe apă unică în felul sĕu. Ei au venit înotând pe Dunăre dela Viena la Pojun. Drumul de 60 km. l'au făcut în 6 óre şi 24 minute, deşi avusese a se lupta cu un vĕnt protivnic. In tot timpul n'au făcut nicĭ un popas. Apa avea temperatură de 13 grade, îndrăsneţii sportsmenĭ au de gând sĕ vină acum până la Budapesta, care distanţă speră a o puté face în 3 dile.

Colera în Neapole. O telegramă din Neapole desminte scirea din diarele englese, că în localitate, s'ar fi constatat casurĭ de choleră. Un comunicat al serviciului sanitar din Roma accentuéză falşitatea informaţiunei din sursă englesă.

Lucheni, ucigaşul împĕrătesei regine Elisabeta, in urma mai multor încercărĭ, ce a făcut, de a sugruma pe gardienii sĕi, a fost internat în balamucul nebunilor furioşi.

Anuare.

„Anuarul şcólei comerciale superióre greco-orientale române din Braşov, pe anul XXXIII al esistenţei sale. Anul şcolar 1901—902 publicat de Arseniu *Vlaicu* director."—Un volum de 204 paginĭ, din carĭ pe 142 paginĭ o lucrare întitulată „Contabilitatea afacerilor în participaţiune" de Ioan *Pricu*, profesor. Personalul didactic este compus din 11 profesorĭ. Elevii greco-catolicĭ au fost instruiţĭ în religiune de părintele Moise *Brumboiu* din Tohanulvechiu în localul şcólei, ér cei de alte confesiunĭ în afară de şcólă de către catecheţii respectivĭ. Numĕrul elevilor a fost de 101, dintre carĭ 79 greco-orientalĭ, 19 greco-catolicĭ, 1 rom. cat., 2 evang. luteranĭ. După naţionalitate: 98 Românĭ şi 3 Germanĭ. Despre resultatul esamenului de maturitate, destul de trist, am raportat cu altă ocasiune. Luăm din catalogul elevilor numele celor eşiţĭ la tóte obiectele cu *fórte bine* şi tipărite în anuar cu litere aldine. Aceştia sunt: cl. I: *Mafteiu* Ioan, din Paloş, *Popescu* Grigorie Petroşiţa; cl. II: *Bertian* Vasile, Satulung; *Ciocoiu* Vasile, Rişnov: *Munteanu* Vasile, Ciclova-montană, *Talescu* George, Oraviţa-montană; cl. III: *Urian* Samuil din Vad.

„Anuarul V al şcólelor capitale ort. or. rom. de băeţĭ şi fetiţe din Lugoş pe anul şcolastic 1901/902, elaborat de G. *Joandrea*, învĕţător." — Anuarul are în frunte o mică disertaţiune de d-l G. Joandrea, după care urméză diferitele date şcolare. Corpul învĕţătoresc era compus din următórele persóne: Mateiu *Ignea*, Amalia *Lipovan*, Ioan *Vidu*, George *Joandrea*, Const. *Liuba*, Eva *Ogrin*. S. *Mităr* n. Târdiu, Al. *Onaie* şi Sofia *Barbu*. Numĕrul elevilor imatriculaţĭ în cele 5 clase de băieţĭ a fost de: 150, ér al elevelor imatriculate în cele 6 clase de fete, plus două despărţĕminte de curs supletor, a fost de 174.

Societatea „Andreiŭ Şaguna".

Raportul general al comitetului pe anul societar 1901/902.

(Continuare.)

Societatea astfel constituită, a ţinut în decursul acestui an 16 şedinţe ordinare şi 2 estraordinare, dintre carĭ 12 s'au ţinut sub presidiul ordinar al prof. sem. Dr. George Proca, ér 6 sub conducerea vice-preşedintelui George Tulbure cleric c. III.

Afară de aceste şedinţe, carĭ după necesitate au fost ocupate cu afacerĭ literare, scienţifice şi administrative, s'a ţinut în séra de 29 Novembre 1901 stil vechiŭ întru amintirea fericitului în Domnul Archiepiscop şi Metropolit Andrei Baron de Şaguna, patronul societăţii, o *şedinţă festivă*, cu care ocasiune s'a rostit un cuvĕnt festiv, s'a cetit o disertaţiune, s'a declamat o poesie seriósă şi una comică, ér corul seminarial şi orchestra societăţii au delectat publicul prin prestaţiunĭ alese.

Public numĕros şi ales a participat la acéstă manifestare a societăţii, în frunte cu Escelenţa Sa Inalt Preasfinţitul Domn Archiepiscop şi Metropolit Ioan Meţianu, actualul patron al societăţii.

Publicul participant s'a îndepărtat dela şedinţă plăcut impresionat şi mulţămit, dovadă raportele diferitelor foi periodice.

Conclusele societăţii, după natura lor, sunt parte literare scienţifice, parte administrative, cele mai însemnate ating numĕrul de 10, dintre carĭ 3 nu s'au esecutat.

Numĕrul membrilor e 282, şi adecă 20 fundatorĭ, 10 onorarĭ, 251 ordinarĭ şi 1 membru estraordinar.

b) In special: Activitatea societăţii apreciată după natura afacerilor ei o împărţim 1) în literară şi 2) administrativă.

1) *Afacerĭ literare*: I). Societatea în activitatea sa literară a desbătut 21 lucrărĭ, dintre carĭ unele de natură filosofică scienţifică, literară, istorică etc., şi 8 producte poetice, parte originale, parte traducerĭ. Dintre acestea au fost primite pentru fóia „Musa" următórele:

1) „Cuvĕnt festiv" rostit la şed. fes. de Dumitru Borcia cleric c. III. 2) „In memoria marelui Andreiŭ", cuvĕnt ocasional de George Tulbure cleric c. III. 3) „Arta şi religiunea" disertaţie cetită la şed. fes. de George Tulbure, cleric c. III. 4) „Simţĕmĕntul religios" disertaţie de G Tulbure cleric c. III. 5) „Importanţa religiunii" disertaţie de Alecs. Popa cl. c. II. 6) „Minunea şi Raţionalismul" dis. de Nic. Soneriu cl. c. II. 7) „Educaţiunea nóstră" disert. de George Bărĕscu cl. c. II. 8) „Lupta dela Sânt-Imbru" descriere de Nic. Duma cl. c. II. 9) „Sĕ-şi găséscă fată", nuvelă de Dumitru Purice cl. c. II. 10) „Bĕtrânul clopotar", schiţă de W. Korolenko, tradusă din limba germ. de Nic. Şoneriu cl. c. III. 11) „Moş Petru cel sfătos" schiţă de Aurelian Oancea cl. c. I. 12) „Puiul mamii", nuvelă de Ioan Pascu, ped. c. II. 13) „Cuvĕnt de întroducere" pentru fóia „Musa" de redactorul Zach. Mihălţian cl. c. III. 14) Poesiile: a) „O maxima" după Schiller, b.) „Vin la mine", c.) „Ei..." şi d.) „Dér nu te-ai arătat" de Dumitru Borcia cl c. III. 15) Poesiile: a) „Te-ai dus", b.) Somnul florilor, c.) „Vis" şi d.) „Urgia" de Ioan Pascu ped. c. II. 16) „Strigăturĭ ardelenescĭ", din Galaţĭ, colectate de Ioan Păcală ped. c. III. 17) Recensiune asupra poesiilor: „Vin la mine" etc, de Nic. Şoneriu cleric c. II.

Tóte aceste lucrărĭ au fost censurate de membrii comisiunii literare şi apoi desbătute în plenul şedinţelor comitetului şi ale societăţii şi induse în fóia „Musa", care în anul acesta a apărut în 14 numerĭ.

II). S'au declamat diferite poesii seriόse şi comice.

2). *Afacerĭ administrative*: Aicĭ e de remarcat, că P. O. Direcţiune seminarială a binevoit şi în acest an a luat asupra-şĭ înscrierea membrilor societăţii, şi astfel toţĭ elevii seminarului au fost şi membrii ai societăţii, pentru care lucru priméscă P. O. Direcţiune adênc simţite mulţămite.

Activitatea administrativă astfel mult uşurată prin acest fapt, s'a mărginit la afacerĭ, carĭ de comun reguléză bunul mers al lucrărilor întru ajungerea scopurilor urmărite. Intre acestea amintim, că s'au adus mai multe concluse, între carĭ mai remarcabile sunt: 1) Revisuirea bibliotecii şi separarea mai multor cărţĭ, carĭ parte s'au pus ca premii, parte s'au donat la bibliotecĭ poporane, ér restul s'a licitat între membrii societăţii. 2) S'a aprobat regulamentul intern al comitetului. 3) S'a complectat şi decopiat Inventariul societăţii etc. 4) S'a luat hotărîrea de a se tipări un nou catalog al bibliotecii societăţii. 5) S'au continuat lucrările pentru edarea Almanahului societăţii.

(Va urma.)

Producţiunĭ şi petrecerĭ.

Tinerimea studiósă din Sĕlagiu şi jur învită la petrecerea de vară, care o va aranja în favorul bisericei din Someş-Odorheiu la 10 August 1902. n. din incidentul consacrărei bisericei gr. cat. de acolo. Preţul de intrare: pentru o persónă 2 cor., pentru o familiă 5 cor. Inceputul la 8 óre séra. Comitetul aranjator: Vasiliu Mica president. Teofil Varna secretar. Gavril Cherebeţiu cassar. Laurenţiu Bran controlor şi alţĭ 30 membrii în comitet. NB. Suprasolvirĭ se primesc cu mulţămită şi se vor cuita în diare. Ofertele marinimóse sunt a se adresa la M. On. Domn Gavril Cherebeţiu, protopop gr.-cat. în localitate. De mâncărĭ şi bĕuturĭ bune pe lângă preţurĭ moderate şi de cuartire se va îngriji comitetul.

— *In Teiuş* se va aranja o petrecere de vară, Duminecă în *3 August* n. a. c. în pavilionul de vară al hotelului „Leul de aur" din Teiuş, în scopul augmentării fondului pentru edificarea unei noue biserici gr.-cat., în Teiuş. Comitetul: Ioan Maior, protopop preşedinte. George Pop. vice-preşedinte, Ştefan Crişan vice-preşedinte, Efrem Raţiŭ, Ioan Roşiŭ, casarĭ. Anton Pop, Cornel Crişan notar Nicolae Crişan controlorĭ. Inceputul la 8 óre séra. Suprasolvirile şi contribuirile marinimóse, carĭ la timpul séu se vor cuita pe cale diaristică, sunt de a se adresa D-lui cassar Ioan Roşiŭ în Teiuş (Tövis).

ULTIME SCIRI.

Sofia, 22 Iulie. Intre populaţie şi bandele armate bulgaro-macedonene a avut loc aprópe de Monastir o ciocnire. Lângă Stumlia încă s'a dat o luptă între soldaţii turcĭ şi o bandă de trei sute Bulgarĭ macedonenĭ.

Constantinopol, 22 Iulie. La nota guvernului rusesc adresată Pórtei, ca sĕ-i plătéscă ultima rată a despăgubirilor de rĕsboiŭ, Pórta a rĕspuns, că Rusia nu mai are nimic de reclamat. Din causa acésta se póte aştepta un nou conflict între Rusia şi Turcia.

Roma, 22 Iulie. Probabil, că regele Victor Emanuel va sosi la 25 l. c. în Berlin unde va petrece trei dile.

Roma, 22 Iulie. Cardinalul conte Ledochovski, preşedintele „propagandei", a repausat astădĭ diminéţă în etate de 80 anĭ.

Bucurescĭ, 23 Iulie. Diarul *„Dorobanţul"* scrie, că Dr. Nestorian din Brăila ar fi denunţat serviciului sanitar din acel oraş un cas suspect de îmbolnăvire de ciumă. („Dorobanţul", fiind un diar de tiraj, probabil, că scirea acésta a publicat'o cu tendinţe uşor de înţeles. — Red.)

Bucurescĭ, 23 Iulie. Intrarea în cabinet a deputaţilor *Costinescu* şi *Palladi* se consideră ca fapt împlinit.

Diverse.

Cei mai înalţĭ copacĭ de pe pămînt sunt Eucalypţii, din familia Myrtaceelor, carĭ sunt de loc din Australia şi au vre-o sută de specii. Specia cea care ajunge la cea mai mare înălţime e *Eucalyptus amygdalina*. Se găsesc Eucalypţĭ de aceştia înalţĭ până la 150 de metri şi de jur împrejur, lângă rădĕcină, până la 5 metri. Incercările facute în Europa arată, că Eucalypţii cresc fórte repede. Aşa e unul la o vilă în Cannes (Francia), sădit acum 20 de anĭ, şi care a ajuns înalt de 34 metri şi la circumferinţa basei de 2 metri. Eucalyptus amygdalina e fórte preţios prin frunzele sale, carĭ se întrebuinţéză în medicină (contra diabetului, contra tusei etc.); fructele luĭ dau un oleiŭ fórte folositor, măcar că abia sunt cât bóbele de mazĕre.

Sosiţi în Braşov.

Pe diua de 22 Iulie 1902.

H. Pomul verde: Scharff, voiagior, Pesta; Nagy, cioplitor în piatră, Clusiŭ; Weindl, comerciant, Sibiiŭ; Constantinescu şi Starostescu, comercianţĭ, Tîrgovişte; Comanescu, ofiţer român, Bacău; G. Pallade, ministru, Popescu, ofiţer, Bucurescĭ.

H. Europa: Coleş. farmacist, Focşanĭ; Adler, voiagior, Viena; Sédy, funcţionar, D-na Dr. Szántay, Tuşnad; Incze, silvicultor, Ibaşfalău: Dr. Csiczu, cs. Sz. Marton.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 bani pentru recomandaţie.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de *Vas. Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Preţul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino şi Lissa“, interesanta şi eminenta conferenţă, ce a ţinut'o d-nul colonel c. şi r. *Francisc Rieger* în reuniunile militare dela Braşov şi Sibiiu. Broşura conţine şi două portrete bine reuşite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conţine şi o hartă a Lissei, cum şi ilustraţiunea mormêntului eroului nostru. Preţul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pintea Vitézul“, tradiţiunĭ legende şi schiţe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. O a mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradiţiunĭ şi istorisirĭ din tóte părţile, pe unde a umblat Pintea. Preţul 40 banĭ plus 6 banĭ porto.

„Românul in sat şi la óste“. Acesta este titlul unei nouĕ cărticele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul şi meritatul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Preţul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almăşianu“, schiţe biografice de *Ioan Popea*. Broşura acésta, presentă şi multe momente de însemnătate istorică. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcăţian. Preţul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„Ţĕranul român şi ungur din Ardeal“, studiu psihologic poporal de I. *Paul*. Preţul 1 cor. (+ 5 b. porto).

Viaţa şi operile lui Andreiŭ Mureşianu, studiu istoric-literar de Ioan Raţiu, prof. ord. la preparandia din Blaşiŭ. Preţul 2 cor.. plus porto 10 banĭ. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparand al din Blaşiŭ.

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apelul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. Amos *Frâncu* în causa fondului pentru monumentul lui Iancu. Preţul este 1 corónă. In România 2 lei plus 5 banĭ porto.

„Reflexiunĭ fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi Làszlò întitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Preţul 40 banĭ. (+ 56 p.)

Mănăstirea Putna în Bucovina de Iraclie *Porumbescu*. Preţul 20 b. (+ 3 b. porto.)

Cărţi pentru comercianţi şi funcţionarĭ de bancă:

Introducere în contabilitate şi contabilitatea în partidă simplă, de *I. C. Panţu*. O carte bună pentru a învĕţa cu uşurinţă contabilitatea Paginĭ I—VIII + 213. Preţul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondenţa comercială“ de *I. C. Panţu*. Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi espediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede, cupóne etc. Preţul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu*. Acéstă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă*. Preţul broş. 2 coróne (+ 10 banĭ porto).

Un capitol din *Contabilitatea duplă* de *I. C. Panţu*. Tracteză principiile contabilităţii duple ilustrate cu diferite esemple. Preţul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor curente de *I. C. Panţu*. Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ şi pe ḑile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunţit. Preţul 80 b. (+ 10 b. porto.)

„Bucătărésa naţională“, carte de bucate a bucătăriei române, francese, germane şi ungare. Felul bucatelor sunt înşirate tóte în ordine alfabetică după numele lor. Limbagiul e uşor. Costă numai cor. 1·60 (plus 40 banĭ porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Iulie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	121.45
Renta de coróne ung. 4%	99 90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	100 —
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	118.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.90
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	206.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	162.25
Renta de argint austr.	101.80
Renta de hârtie austr.	101.70
Renta de aur austr.	121.60
Losurĭ din 1860.	153.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.05
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	705.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	678.25
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane	117.07½
London vista	239.70
Paris vista	95.27½
Rente austr. 4% de coróne	99.75
Note italiene	94 10

Cursul pieţei Braşov.

Din 23 Iulie n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18.94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble R sescĭ	„	2 54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	— —
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Nr. 11189 - 1902.

PUBLICAŢIUNE de licitaţiune cu oferte.

La 29 Iulie 1902, la 10 óre a. m. se va ţinea în localul oficiului economic orăşĕnesc o licitaţiune cu oferte în scris, pentru a se da în antrepriză următórele lucrărĭ, şi anume:

a) Facerea unei pardoselĭ de scut în lungime de 370 mt. şi lăţime de 3 mt. preste ţevile apaductului orăşĕnesc din Scheiu; acésta pardoseală constă din un fundament de beton în grosime de 25 cm. şi preste acesta o pardoselă de 15 cmt. de înaltă, făcută din pietri de pardosit aşeḑate în cement şi cu crescet neteḑit, cu preţul preliminat de *7243 cor. 65 filler.*

b) Reconstruirea scocului de vărsare de dinsus de piua postăvarilor din lunca principală a Braşovului, cu preţul preliminat de *946 cor. 58 fil.* şi

c) Umpletura la reţiaua de ţevĭ în partea stângă de patul părăului, în lungime de circa 80 mt., cu preţul preliminat de *180 coróne.*

Protocolul de licitaţiune, proiectul de contract, mĕsurările şi preliminarele de spese, precum şi planurile se pot lua în vedere în localul oficiului economic orăşĕnesc de orĭ-cine, până în ziua de licitaţie, pe timpul de oficiu, adecă dela 8—12 óre a. m.

Braşov, 18 Iulie 1902.

1—2.(604) *Magistratul orăşenesc.*

ABONAMENTE LA „Gazeta Transilvaniei.“

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
Pe trei lunĭ	6 cor.	Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	12 „	Pe şése lunĭ	20 „
Pe un an	24 „	Pe un an	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
Pe an	4 cor.	Pe an	8 fr.
Pe şése lunĭ	2 „	Pe şése lunĭ	4 „
Pe trei lunĭ	1 „	Pe trei lunĭ	2 „

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin mandate postale.

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu un nŭmerul 10 fil. se vindea la libraria Ni. I. Ciurcu şi la Iremias Nepoţii.

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.